Calendari escolar

PLa educatiu d'entorn

FIGUERES

Curs: 2025-2026

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

RAMONA PRODUCCIONS

Disseny i elaboració de materials didàctics

EL CALENDARI

El calendari escolar “Pla educatiu d’entorn de Figueres” està concebut, bàsicament, per ser un calendari d’aula.

Està plantejat de setembre a agost per adaptar-lo al curs escolar i, a més a més, hi consten les festes catalanes assenyalades, els festius del calendari escolar, les llunes, els canvis d’estació, els canvis d’hora, etc.

Per altra banda, també inclou diferents apartats didàctics per poder treballar a l’aula, on es barreja joc i aprenentatge oferint un material estimulant i engrescador amb un valuós contingut pedagògic.

Centres educatius de Figueres, gaudiu-ne!

ACTIVITATS

La setmana de la mobilitat	del 16 al 22 de setembre
El meu 1r festival	19 i 20 de novembre
Festa de la infància	21 de novembre
UAP	6 de març
Festa de l’arbre	6 de març
Rodajoc	11 de març
Trobada de danses	13 d’abril
Cantània	15, 16 i 17 de maig
Trobada de cançó	4 de juny
Caminada pels drets de les persones grans	13 de juny

CRÈDITS

Edita: Ajuntament de Figueres. Regidoria d’Educació

© 2025, Anna M. Matas i Joan Antoja per la proposta didàctica i els textos

© 2025, Joan Antoja per les il·lustracions

Edició, disseny i maquetació: Joan Antoja.
Correcció i revisió de textos: Roser Bech.
Fotografies: Arxiu Municipal de Figueres, Joan Antoja.

Queda rigorosament prohibida, sense l’autorització per escrit dels titulars del copyright, la reproducció parcial o total d’aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic.

Podeu descarregar una còpia des d’aquest QR

SOLUCIONS ALS MOTS ENTREMALIATS

SET: Afluixar la moca / Pagar sense ganes. Fam de llop / Tenir molta gana. Moll com un àncer / Molt mullat. Matar el cuc / Fer passar la gana. Brut com un porc / Anar molt brut. Ser una formiga / Ser estalviador. OCT: Borrassà. NOV: Moll / Miol. DES: “Per Nadal, cada ovella al seu corral”. GEN: Sóin Alfagrames: Flor, gos, dit, fil, cor, nou i cent. No ho sóin: Con, alvocat i embut. FEB: Fulla / Llufa. MAR: “Març, margot, mata la vella a la vora del foc i la jove si pot”. ABR: Saler / Làser. MAI: “pel maig cada dia un raig”. JUN: Les lletres comunes de palmera, perla, grapadora i porta són P, A i R. L’espècie de peix que es pot formar és RAP. JUL: Carrota / Tarraco. AGO: “A l’estiu, tota cuca viu”.

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

SETEMBRE

Estiu 2025

1	2	3	4	5	6	7 ○
8 Inici de curs	9	10	11 Diada Nacional de Catalunya	12	13	14 ◑
15	16 Setmana Europea de la Mobilitat	17	18	19	20 Sostenible	21 ● Dia Internacional de la Pau i Segura
22 TARDOR	23	24	25	26	27	28
29	30 ◑	1	2	3	4	5

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Frases fetes bestials

Relacioneu aquestes **frases fetes** amb el seu **significat**

Afluixar la	Molt mullat
Fam de	Fer passar la gana
Moll com un	Ser estalviador
Matar el	Pagar sense ganes
Brut com un	Tenir molta gana
Ser una	Anar molt brut

FIGUERES històrica

El nom de la ciutat de Figueres

Sabies que els historiadors no s'han posat d'acord sobre la procedència del nom de Figueres? Per una banda, n'hi ha que diuen que la denominació és anterior a l'època romana i que la paraula vindria de *Vil-guer-ar* que vol dir 'gran camí'. Altres creuen que la paraula ve de *Figulariu* que significa 'vila de cases de tàpia o terrissaire'. I la versió més estesa és que ve de l'arbre de la figuera, ja que la seva fulla apareix en escuts molt antics de la ciutat.

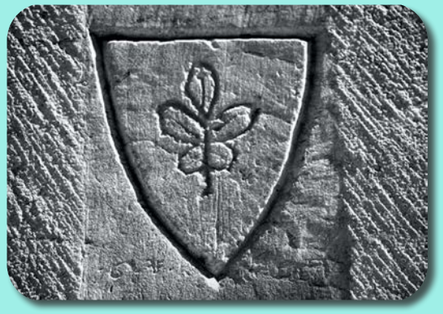

ARBRES de La ciutat

Alzina

Quercus ilex

En trobem a...

Pl. del Gra, Pl. Ernest Lluch, C. Ample, Pl. de l'Institut...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

OCTUBRE

Tardor 2025

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional · Ajuntament de Figueres

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Vila oculta

C	B	L	X	V
O	I	M	R	D
C	R	A	X	L
S	I	V	D	S
M	L	X	A	D

Si **elimineu** d'aquesta graella les **lletres** que també representen **números romans** podràs llegir el **nom** d'un **municipi** de la comarca de l'Alt Empordà.

29	30	1 Dia Internacional de la Gent Gran	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17 Dia Internacional per a l'Erradicació de la Pobresa	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31 La Castanyada	1	2

FIGUERES històrica

El títol de ciutat a Figueres

El maig de 1874 les tropes carlines van atacar Figueres, però els vilatans van resistir, aconseguiren rebutjar l'escomesa i l'enemic es va haver de retirar. Alfons XII com a mostra de reconeixement de la meritòria defensa va atorgar, el 19 d'octubre de 1875, ara fa exactament cent cinquanta anys, el títol de ciutat. Cada any per aquestes dates l'Ajuntament organitza una vetllada de lliurament de reconeixements i distincions.

ARBRES de La ciutat

Figuera

Ficus carica

En trobem a...

Pl. de la Creu de la Mà, Parc Bosc, Parc de les Aigües...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

NOVEMBRE

Tardor 2025

Pla educatiu d'entorn Figueres

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Anagrama il·lustrat

Descobriu el **nom** de l'**element dibuixat** i el **nom** que **descriu** el **text.** Estan formats per les **mateixes lletres,** però en un **ordre diferent.**

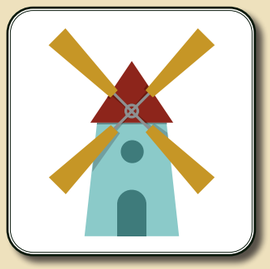

Crit del gat

4 lletres

27	28	29	30	31	1 Tots Sants	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11 Sant Martí	12	13	14	15	16
17	18	19 El meu primer festival	20	21 Festa de la Infància	22	23
24	25 Dia Mundial per a l'Eliminació de la Violència envers les Dones	26	27	28	29	30 Dia Internacional de la Ciutat Educadora

FIGUERES històrica

L'arribada del tren a la ciutat

El 28 d'octubre de 1877, aviat farà cent cinquanta anys, hi va haver un gran esdeveniment per a la ciutat: el primer tren de la història arribava a Figueres. Una gran quantitat de figuerencs es van acostar a l'edifici de l'estació ferroviària que també s'inaugurava per veure una màquina i uns vagons que es movien sols sense l'ajuda de cap animal. El tren va sortir de Barcelona i va trigar set hores per fer el trajecte. Actualment, amb l'AVE, es triga menys d'una hora.

ARBRES de la ciutat

Freixe

Fraxinus angustifolia

En trobem a...

Rona Sud, Cementiri, C. de la Pastora, C. del Cranc...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

DESEMBRE

Tardor 2025

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Refrany misteriós

Descobriu el **refrany** a partir de la **il·lustració** i el **text**.

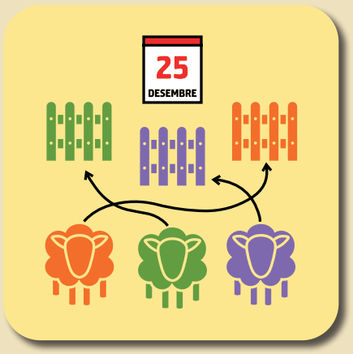

Per les festes de Nadal tothom procura estar amb la família, i els qui en viuen lluny solen anar-hi a passar aquells dies de retrobament.

1 Dia Mundial de la Lluita contra la Sida	2	3	4	5	6	7
8 La Puríssima	9	10 Dia dels Drets Humans	11	12	13 Santa Llúcia	14
15	16	17	18	19	20	21 HIVERN
22	23	24	25 Nadal	26 Sant Esteve	27	28 Sants Innocents
29	30	31	1	2	3	4

FIGUERES històrica

Els Pastorets a Figueres

Els Pastorets és una obra de teatre típica de les festes de Nadal a molts indrets de Catalunya. A Figueres també és una tradició molt antiga i arrelada. Està documentat que les companyies professionals ja els representaven el 1862 al Teatre Principal, avui Teatre Museu Dalí. Tot i que hi ha moltes versions, en general l'argument és sobre les peripècies dels pastors que han d'arribar a Betlem, el naixement de Jesús i la lluita entre el bé i el mal.

ARBRES de La ciutat

Lledoner

Celtis australis

En trobem a...

Av. de Vilallonga, Pl. de Joan Tutau, Jardí Enric Morera...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

GENER

Hivern 2026

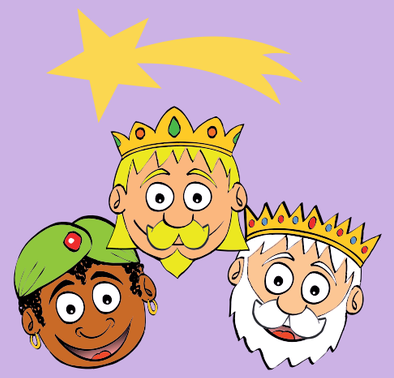

29	30	31	1 Cap d'Any	2	3	4
5 Nit de Reis	6 Reis	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17 Sant Antoni Abad	18
19	20	21	22	23	24 Dia Internacional de l'Educació	25
26	27	28	29	30 Dia Escolar de la No-Violència i la Pau	31	1

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Alfagrames

Un **alfagrama** és una **paraula** que està **formada** per **lletres ordenades alfabèticament.** El **nom** de **set** d'aquests **elements** que hi ha dibuixats ho són. **Trobeu-los!**

FIGUERES històrica

La construcció del castell de Sant Ferran

El castell de Sant Ferran es va començar a construir el desembre de 1753 i es va acabar el 1892, gairebé cent quaranta anys després. El seu nom li fou donat en honor al rei d'Espanya Ferran VI. És el monument més gran de Catalunya pel que fa a les seves dimensions, 32 hectàrees, que són equivalents a 45 camps de futbol junts. Està declarat com a bé d'interès cultural i no va ser fins al 1997 que es va obrir al públic per a poder-lo visitar.

ARBRES de La ciutat

Morera

Morus alba

En trobem a...

C. del Rec Arnau, C. Sant Pau
Pl. de la Botànica...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional · Ajuntament de Figueres

FEBRER

Hivern 2026

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Anagrama il·lustrat

Descobriu el **nom** de l'**element dibuixat** i el **nom** que **descriu** el **text.** Estan formats per les **mateixes lletres,** però en un **ordre diferent.**

Pet que no fa soroll

5 lletres

26	27	28	29	30	31	1 ○
2 La Candelera	3	4 Dia Mundial contra el Càncer	5	6 Dia Internacional Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina	7	8
9 ◑	10	11 Dia Internacional de la Dona i la Nena en la Ciència	12 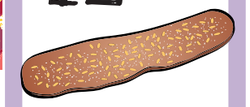 Dijous Gras	13	14	15 Carnaval
16	17 ●	18 Dimecres de Cendra	19	20	21	22
23	24 ◑	25	26	27	28 Dia Internacional de les Malalties Minoritàries	1

ARBRES de La ciutat

Olivera

Oleo europaea

En trobem a...

Pl. de Josep Tarradellas, Pl. Europa, Pl. de Bartomeu Massot...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

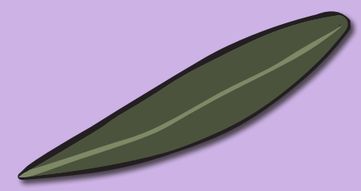

CADUCA	PERENNE

FIGUERES històrica

El naixement de la Rambla de Figueres

La Rambla de Figueres, el passeig central i l'espai urbà més emblemàtic de la ciutat, va néixer el 1828 quan es va decidir, per motius d'higiene, cobrir la riera Galligans. A banda i banda s'hi van construir magnífics edificis de diferents estils: barroc, neoclàssic, eclèctic, modernista, noucentista... Tot i que tothom la coneix per la Rambla, havia tingut diferents noms al llarg de la història com el Passeig Nou o la Rambla de Sara Jordà.

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

MARÇ

Hivern 2026

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaliats

Refrany misteriós

Descobriu el **refrany** a partir de la **il·lustració** i el **text**.

El temps al març és molt variable, amb bonança inusual que acostuma a venir seguida de mal temps, que pot ser perillós per a la salut.

23	24	25	26	27	28	1
2	3	4	5	6 Festa de l'ARBRE UAP	7	8 Dia Internacional de la Dona
9	10	11 rodajoc	12	13	14	15
16	17	18	19 Sant Josep	20 PRIMAVERA	21	22 Dia Mundial de l'Aigua
23 30	24 31	25	26	27	28	29 Diumenge de Rams

FIGUERES històrica

La construcció de l'aqüeducte de Figueres

Sabies que a Figueres hi ha un aqüeducte de 560 metres de llargada? Es va construir al segle XVIII amb la finalitat d'aprovisionar les cisternes del castell de Sant Ferran amb l'aigua d'una riera del poble de Llers. Popularment se l'anomena 'Els Arcs' ja que, originalment, en tenia quaranta-tres. Quan es va construir l'autopista AP-7, se'n va destruir un tram i es va substituir per una passarel·la recolzada sobre tres columnes de formigó.

ARBRES de la ciutat

Palmera

Phoenix dactylifera

En trobem a...

Pl. de la Palmera, C. de Pere III, C. de la Tramuntana...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

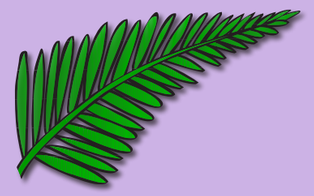

CADUCA	PERENNE

Pla educatiu d'entorn Figueres

ABRIL

Primavera 2026

30	31	1	2 Dijous Sant	3 Divendres Sant	4	5 Pasqua
6 Dilluns de Pasqua	7 Dia Mundial de la Salut	8	9	10	11	12
13 Trobada de DANSES	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23 Sant Jordi	24	25	26
27 Mare de Déu de Montserrat	28	29	30	1	2	3

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaliats

Anagrama il·lustrat

Descobriu el **nom** de l'**element dibuixat** i el **nom** que **descriu** el **text**. Estan formats per les **mateixes lletres,** però en un **ordre diferent.**

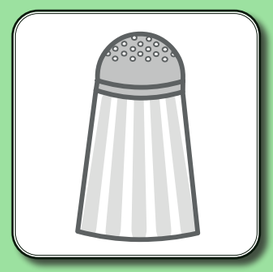

L'espasa d'*Star Wars* ho és.

5 lletres

ARBRES de la ciutat

Pi blanc

Pinus halepensis

En trobem a...

Parc Bosc, Pujada del castell, Pl. d'Ernest Vila...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

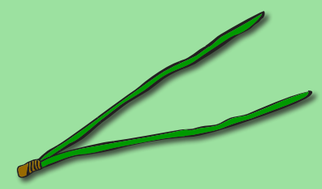

CADUCA	PERENNE

FIGUERES històrica

L'arribada de les fonts públiques a la ciutat

Antigament, per tenir aigua calia anar-la a buscar a les basses, a les fonts naturals o pous. No va ser fins al 1852 que el govern de la ciutat va veure necessari millorar el subministrament d'aigua als vilatans tot demanant permís per utilitzar les aigües sobrants del castell de Sant Ferran. Es va construir una canalització fins al dipòsit situat a la torre Gorgot, actualment torre Galatea, i es van fer vuit fonts públiques on els figuerencs podien omplir càntirs i galledes.

MAIG

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional · Ajuntament de Figueres

Primavera 2026

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaliats

Refrany misteriós

Descobriu el **refrany** a partir de la **il·lustració** i el **text**.

El refrany es refereix a què el mes de maig sol ser plujós i cada dia plou i els núvols descarreguen amb facilitat.

27	28	29	30	1 Festa del Treball	2	3 Santa Creu
4	5	6	7	8	9	10
11 Sant Ponç	12	13	14	15 CANTÀNIA	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

FIGUERES històrica

Un capgròs tan antic com popular

En Berruga és el capgròs més popular de Figueres i un dels protagonistes de les Fires i Festes de la Santa Creu. Es creu que va arribar d'Olot amb els gegants moros i, probablement, té més de cent cinquanta anys. Surt per la cavalcada de Reis, amb la colla gegantera... fins i tot un cop va ser escollit per fer el pregó de les festes. És molt entremaliat, li agrada fer bromes i empaitar la mainada tot fent veure que els pica amb el seu inseparable fuet.

ARBRES de la ciutat

Plàtan

Platanus hispanica

En trobem a...

La Rambla, C. de Pella i Forgas, Pl. de l'Estació, Av. Perpinyà...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

JUNY

Primavera 2026

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional · Ajuntament de Figueres

RAMONA PRODUCCIONS

1	2	3	4 Trobada de CANÇÓ	5 Dia Mundial del Medi Ambient	6	7
8	9	10	11	12	13 Caminada pels drets de les persones grans	14 Dia Mundial del Donant de Sang
15	16	17	18	19 Final de Curs	20	21 ESTIU
22	23	24 Sant Joan	25	26	27	28
29 Sant Pere	30	1	2	3	4	5

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaliats

Peix amagat

Amb les **lletres** que tenen **en comú** el **nom** d'aquests **quatre elements** pots **formar** el **nom** d'una espècie de **peix**.

FIGUERES històrica

L'arribada de l'electricitat a la ciutat

Antigament, les cases s'il·luminaven amb llums d'oli i espelmes. L'any 1860 es van començar a enllumenar els carrers de la ciutat amb llums de gas tot, i que no era un bon sistema, ja que eren perillosos i feien molt mala olor. No va ser fins al 1913 que es va constituir la companyia Sociedad Hidro-Eléctrica del Ampurdán. Això va permetre l'arribada de l'energia elèctrica a la ciutat i es va poder enllumenar, de forma més segura i moderna, les cases i les vies públiques.

ARBRES de la ciutat

Pollancre

Populus nigra italica

En trobem a...

C. del Rec Arnau, C. de la Dama d'Aragó, C. de l'Arquitecte Giralt...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional · Ajuntament de Figueres

JULIOL

Estiu 2026

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaLiats

Anagrama il·lustrat

Descobriu el **nom** de l'**element dibuixat** i el **nom** que **descriu** el **text.** Estan formats per les **mateixes lletres,** però en un **ordre diferent.**

Nom d'una ciutat romana que correspon a l'actual Tarragona

7 lletres

29	30	1	2	3 Dia Internacional Lliure de Bosses de Plàstic	4	5
6	7	8 Dia Internacional de l'Alegria	9	10	11	12
13	14	15	16 Mare de Déu del Carme	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30 Dia Internacional de l'Amistat	31	1	2

ARBRES de La ciutat

Til·ler

Tilia tomentosa

En trobem a...

C. de Montgó, C. de Pere III, C. Nou, C. d'Aquari...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE

FIGUERES històrica

El primer cinema de la ciutat

La Sala Edison, també coneguda com a Can Cusí, va ser el primer cinema de Figueres, inaugurat el 1905. Situat al centre de la ciutat, a més de projectar pel·lícules, també acollia actes culturals i espectacles diversos. En destacava una gran sala de miralls, una imponent escalinata de marbre, una platea amb 800 butaques i un amfiteatre amb 500 butaques més. Al 1984 va tancar i, actualment, l'edifici està protegit com a bé cultural d'interès local.

AGOST

Estiu 2026

Pla educatiu d'entorn Figueres

Generalitat de Catalunya Departament d'Educació i Formació Professional

Ajuntament de Figueres

ENIGMA fotogràfic

D'on és la foto?

La foto està feta en algun lloc de Figueres. Trobaràs la solució si escaneges el QR

MOTS entremaliats

Refrany misteriós

Descobriu el **refrany** a partir de la **il·lustració** i el **text**.

En aquesta estació, l'abundor d'aliments i el bon temps ajuden a conservar la salut de les persones, les plantes i els animals.

27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10 Sant Llorenç	11	12 Dia Internacional de la Joventut	13	14	15 Mare de Déu d'Agost	16
17	18	19	20	21	22	23
24 — 31	25	26	27	28	29	30

FIGUERES històrica

La fàbrica de gel de Figueres

A Figueres, l'any 1920 es va crear l'empresa Frio Industrial SA, una fàbrica que va començar a fer barres de gel. Se'n produïen al voltant de 15.000 quilos cada dia, que es repartien en els cafès, carnisseries, restaurants, hotels... Els figuerencs també hi anaven a buscar gel per a casa seva fins a principis dels anys seixanta que, amb la invenció de la nevera, la fàbrica va desaparèixer. Estava ubicada al carrer Eres de la Vila, també anomenat carrer del Gel.

ARBRES de la ciutat

Xiprer

Cupressus sempervirens

En trobem a...

Pl. de l'Institut, Parc Bosc, Pujada del Castell, Cementiri...

Nombre d'exemplars a la ciutat

0 - 100	101 - 500
501 - 1000	1001 - 1500

CADUCA	PERENNE